

USNESENÍ

(anonymizovaný opis)

Vrchní soud v Praze projednal ve veřejném zasedání konaném dne 17. srpna 2021 odvolání obžalovaného [příjmení] [jméno] [příjmení], narozeného [datum], a státního zástupce Vrchního státního zastupitelství v Praze proti rozsudku Krajského soudu v Plzni z 26. ledna 2021, sp. zn. 3 T 9/2019 a rozhodl,

takto:

Podle § 256 tr. ř. se obě odvolání zamítají.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem Krajského soudu v Plzni byl obžalovaný [příjmení] [jméno] [příjmení] uznán vinným přečinem schvalování trestného činu podle § 365 odst. 1 tr. zákoníku a odsouzen podle § 365 odst. 1 tr. zákoníku k trestu odnětí svobody v trvání tří měsíců, jehož výkon mu byl podle § 81 odst. 1 a § 82 odst. 1 tr. zákoníku podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání osmnácti měsíců. Podle § 70 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku byl obžalovanému dále uložen trest propadnutí notebooku zn. Pavilion, model HDX9000, seriové č. CNU745350K, a WiFi router zn. Netis, model WF24191, se [rodné číslo].

2. Skutek obžalovaným spáchaný měl spočívat v tom, že dne 5. 8. 2018 v době od 13.05 do 13.30 hod., ze svého bydliště na adrese [adresa], část [obec], okr. [okres], z IP adresy [adresa], sériové číslo CNU745350K přes WIFI router zn. Netis, model WF24191, sériové [číslo] prostřednictvím celosvětové sítě internet pod uživatelským jménem Rabiator, v reakci na volně přístupný článek na zpravodajském portálu [webová adresa] s titulkem, „Tři čeští vojáci zemřeli při sebevražedném útoku v Afghánistánu“ napsal do diskuze, která je přístupná pouze registrovaným uživatelům, příspěvky v následujícím znění a čase:

-) v 13.05 hod., „Ti čeští teroristé a váleční zločinci, co se podílí na zločinné agresii vůči afghánskému lidu našli svůj spravedlivý trest z rukou afghánských mudžahedínů a co dodat, ti tam zajisté zadarmo a s přesvědčením nebojovali. Zločinní amis židohůni mají tu drzost pro svoje cíle tahat do konfliktu i žoldáky z druhých států. Když tam bojoval Sovětský Svaz, tak tam ty druhý netahal a nepáchal tam tolik válečných zločinů jako teďka amis židohůni.“,

-) v 13.30 hod., „Ty de [příjmení] ti jsou tam doma ale ti váleční zločinci od NATO ne ti tam jako zločinci přišli a vše ostatní to jsou jen kecy. Věc Mudžahedínů osvobodit Afghánistán od agresora je spravedlivou věcí tak jako boj za druhé sv. války proti nacistické němco-hunii. Ten, kdo to nechce pochopit, je zločinec a nemá právo žít mezi námi lidmi. A proto gratuluji k úspěchu afgánským Mudžahedínům v boji proti mezinárodnímu agresoru a válečným zločincům.“, čímž vyjádřil sympatie ke spáchanému sebevražednému útoku na tři české vojáky Armády České republiky, a to rotného [jméno] [jméno] (ročník 1982), desátníka [jméno] [jméno] (ročník 1990) a desátníka [jméno] [jméno] (ročník 1993), kteří zahynuli při plnění úkolů vojáka na zahraniční misi v Afghánistánu dne 5. 8. 2018 v cca 6.20 hod. tamního času při pěší patrole cca 11 km od základny BAF Bagram v Islámském státě Afghánistán v provincii Parwan následkem exploze výbušného zařízení umístěného na těle sebevražedného atentátníka, a dále tím vyjádřil sympatie k pachateli tohoto útoku.

3. Krajský soud v napadeném rozsudku dospěl k závěru, že bylo bezpečně prokázáno, že obžalovaný se skutku kladeného mu za vinu dopustil, že je autorem článků na zpravodajském portálu, jímž schvaloval usmrcení tří českých vojáků při sebevražedném útoku v Afghánistánu a vychvaloval pro tento čin jeho pachatele – neznámého – zřejmě afghánského občana. Lze vzít i za prokázané, že se tak stalo veřejně ve smyslu § 117 písm. a) tr. zákoníku. Při definici terorismu a

teroristické akce pak soud vycházel z mezinárodněprávních materiálů a dokumentů (Společný postoj Rady EU pro užití zvláštních opatření pro boj s terorismem (2001/931/), Rámcové rozhodnutí Rady Evropské unie o boji proti terorismu (2002/475/)), jakož i ze znění zákonného ustanovení § 311 tr. zákoníku a dospěl k závěru, že závěr o tom, že neztotožněná osoba jednala dne 5. 8. 2018 se záměrem docílit toho, aby spojenecké vojska NATO opustila území Afghánistánu, nebylo důkazně podloženo, a to i s odkazem na závěr šetření Vojenské policie ČR, jímž byla věc dne 7. 3. 2019 předmětná trestní věc pro podezření ze spáchání zločinu teroristického útoku podle § 311 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. b) tr. zákoníku podle § 159a odst. 5 tr. ř. odložena, přičemž motivace jednání neznámého pachatele nebyla nijak objasněna a závěr, že by mohlo jít o jednání osoby, která měla zájem docílit toho, aby spojenecké vojska NATO opustila území Afghánistánu, byla soudem vyhodnocena jako čirá spekulace nemající svůj podklad v provedeném dokazování. Důkazem, že o spojitosti neznámého sebevraha s hnutím Tálibán nesvědčí ani předložené důkazy, že se měl Tálibán k sebevražednému útoku sám přihlásit, neboť z dalších důkazů v hlavním líčení provedených bylo dokumentováno, že se ve třech jiných případech toto hnutí přihlásilo k leteckým nehodám, které mělo způsobit sestřelením, ač bylo zjištěno, že šlo o nehody provozní. Ze zprávy Ministerstva zahraničních věcí navíc vyplynulo, že hnutí Tálibán jako celek nefiguruje na unijním seznamu teroristických organizací a zdejší ministerstvo řeší situaci v Afghánistánu jako vnitrostátní ozbrojený konflikt, který má povahu domácího povstání proti legitimní vládě a lze jej řešit pouze politicky. Za zcela zásadní pro právní posouzení skutku pak procesní soud považuje to, co bylo známo o smrti tří českých vojáků v době napsání žalovaných příspěvků. Zde nepadlo ani slovo o tom, že by se jednalo o teroristický čin nebo že by se na něm podílelo hnutí Tálibán. Nebylo v něm na druhou stranu ani uvedeno, že by se jednalo o nehodu. Jako jasná příčina úmrtí tří českých vojáků byl označen útok sebevražedného atentátníka, který však mohl být motivován i různými jinými okolnostmi, nejen snahou docílit toho, aby spojenecká vojska NATO opustila území Afghánistánu. Při aplikaci zásady *in dubio pro reo* pak nebylo jednání obžalovaného právně posouzeno jako zločin podpory a propagace terorismu podle § 312e odst. 1 alinea 2, odst. 4 písm. a) tr. zákoníku, ale toliko jako přečin schvalování trestného činu podle § 365 odst. 1 tr. zákoníku, neboť veřejně schvaloval spáchaný zločin a veřejně vychvaloval pro zločin jeho pachatele. Úmyslně usmrcení tří českých vojáků jednoznačně naplňuje znaky zločinu vraždy případně těžkého ublížení na zdraví a obžalovaný sám připustil, že svými příspěvky schvaloval potrestání vojáků za účast na válečných zločinech.

4. Proti shora citovanému rozsudku podali v zákonné lhůtě odvolání obžalovaný [příjmení] [jméno] [příjmení] a státní zástupce Vrchního státního zastupitelství v Praze.

5. Obžalovaný [příjmení] [příjmení] namítl, že jeho výroky, jakkoliv mohou znít tvrdě, neměly být předmětem trestní sankce, neboť jejich společenská škodlivost nedosahuje takové intenzity, aby mohla být hodnocena jako trestný čin. Diskuze, zvláště ty ve virtuálním prostoru, bývají velmi vyhrcované, přičemž například za výroky starosty [příjmení] [jméno] [příjmení], že je ve státním zájmu, aby prezident a premiér zemřeli, nebyl nikdo řešen, přestože jejich škodlivost a dopady jsou mnohem větší. Má za to, že svoboda slova a názorová pluralita by měly být nadřazeny zájmům ostatním, stejně jako tomu bylo v uvedeném případě. Pokud je pak soud přesvědčen, že výroky obžalovaného překročily maximální možný rámec pro svobodnou diskusi, mohla být věc postoupena k přestupkové komisi, případně stačilo věc projednat před soudem. V této souvislosti obžalovaný poukázal i na délku celého trestního řízení a útrapy, které v souvislosti s ním prožíval a které samy jsou pro něj již trestem dostačujícím. Vyslovil rovněž pochybnosti, zda v konkrétním případě byla naplněna skutková podstata trestného činu, neboť nebylo najisto postaveno, že v případě úmrtí českých vojáků se skutečně jednalo o úmyslný trestný čin. To, zda se skutečně jednalo o sebevražedný teroristický útok, vraždu nebo nehodu, se nepodařilo prokázat ani v rámci řízení vedeného Vojenskou policií. Obžalovaný dále upozornil, že jeho výroky nesměřovaly ke schvalování smrti člověka, ale je třeba jej vnímat v celém kontextu diskuse, která byla spíše výměnou názorů a pohledů o spravedlnosti novodobých válek a právu bránit svou zemi, ať již

stojíme na straně NATO nebo kohokoliv jiného. Rovněž výše uloženého trestu neodpovídá zcela marginálním následkům jeho jednání vůči společnosti. Navrhl proto, aby odvolací soud napadený rozsudek zrušil a on aby byl podle § 226 písm. b) tr. ř. zproštěn obžaloby.

6. Státní zástupce podal odvolání v neprospěch obžalovaného do výroku o vině a trestu, neboť má za to, že provedené dokazování nadále vede k závěru, že obžalovaný se dopustil zločinu podpory a propagace terorismu podle § 312e odst. 1 alinea 2, odst. 4 písm. a) tr. zákoníku. Poukázal na znění ustanovení § 129a odst. 1 tr. zákoníku, podle nějž jsou trestné činy podle § 309, § 311 a § 312 považovány za teroristické trestné činy. Souhlasil s tvrzením, že nebylo bezpečně prokázáno, že útoku na české vojáky se dopustil člen hnutí Tálibán, stejně jako se závěrem soudu, že pro rozhodnutí není rozhodující to, že se hnutí Tálibán k útoku později přihlásilo. S odkazem na závěry vyšetřování Vojenské policie pak uvedl, že cílem sebevražedného atentátníka bylo způsobit ztráty na životech v řadách vojáků NATO, neboť jiný, například osobní motiv, je možno vyloučit, neboť pachatel útoku nemohl vědět, kteří konkrétní vojáci budou patrole tvořit a v jaký čas bude patrola daným místem procházet. Pokud jsou vzaty v úvahu tyto skutečnosti, nelze dojít k závěru o prostém útoku proti lidskému životu a zdraví, resp. že by se jednalo o několikanásobný trestný čin vraždy dle § 140 tr. zákoníku. To že někdo ve snaze usmrtit jemu neznámé osoby hodlá obětovat svůj život a užije k tomu výbušninu na svém těle, se nepochybně vyznačuje motivem. Tato osoba vždy bude mít svůj důvod a chce, aby o něm věděla i veřejnost, či chce, aby tato skutečnost na veřejnost zapůsobila a vyvolala reakci. Tento motiv pak dle závěru státního zástupce nelze považovat za podřaditelný k trestnému činu vraždy podle § 140 tr. zákoníku, nýbrž za podřaditelný k trestnému činu teroristického útoku podle § 311 tr. zákoníku, který je ve vztahu speciality. S ohledem na způsob provedení sebevražedného útoku a jeho okolností, skutečnost že byl veden lstivě a nepochybně záměrně proti patrole NATO za užití podomácku vyrobeného výbušného zařízení, je státní zástupce nadále názoru, že po provedeném dokazování je patrné, že útočník jednal v záměru naplnit skutkovou podstatu zločinu teroristického útoku podle § 311 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. b) tr. zákoníku dle tehdy účinného znění, a to tím způsobem, že chtěl protiprávně přinutit mezinárodní organizaci, aby něco konala (tedy NATO, aby spojenecká vojska opustil Afghánistán) a proto provedl útok ohrožující život a zdraví člověka s cílem způsobit smrt nebo těžkou újmu na zdraví, přičemž takovým činem smrt způsobil. Alternativní znaky této skutkové podstaty pak byly naplněny tím, že daným útokem chtěl závažným způsobem zastrašit obyvatelstvo, za které se považují nepochybně i občané ČR, neboť toto jednání vyvolává obecně strach ve všech osobách a působí na svobodu jejich rozhodování, neboť tyto útoky vedou i k tomu, že na jejich podkladě obyvatelstvo přeneseně vyvíjí tlak na svoje vlády, aby byly koaliční jednotky daného státu staženy, přičemž tyto tendence byly patrné i v ČR. Pro posouzení naplnění skutkové podstaty není relevantní, zda hnutí Tálibán je považováno za teroristickou organizaci, neboť uvedeného trestného činu se lze dopustit i vůči vojenskému objektu, cíli či vojákům v patrole. Daná skutková podstata nevylučuje tyto objekty a subjekty jako předmět útoku. Situaci v Afghánistánu je nutno považovat za vnitrostátní konflikt, přičemž jednotky NATO zde působí na základě mezinárodní smlouvy s vládou Afghánistánu a podílejí se na zajištění vnitřní bezpečnosti. Z uvedeného plyne, že se nejedná o mezinárodní konflikt, ve kterém by jednotky NATO mohly být považovány za legitimní vojenský cíl ze strany místních obyvatel. Sebevražedný útočník neměl postavení kombatantha v mezinárodním ozbrojeném konfliktu, který není za své činy odpovědný. Nelze souhlasit ani s domněnkou soudu, že se mohlo jednat např. o mstu, frustraci místního obyvatele z přítomnosti cizích vojsk či jednání psychicky narušeného jedince. K těmto domněnkám nebyly provedeny žádné důkazy, které by tyto závěry potvrzovaly nebo vyvracely. Státní zástupce dále ve svém odvolání namítl, že pro schvalování trestného činu podle § 365 tr. zákoníku, kterou lze užít i v tomto případě, plyne, že není podstatné, aby si obžalovaný byl vědom právní kvalifikace trestného činu, který schvaluje, či aby pachatel trestného činu, který obžalovaný schvaluje, byl za něj potrestán. Postačuje, aby si alespoň v obecných rysech byl vědom toho, že se jedná o trestný čin, což v tomto případě bylo naplněno. Zavinení se nemusí vztahovat k právnímu posouzení skutku a jeho trestnosti, kdy rovněž platí, že neznalost zákona neomlouvá. Schvalováním trestného činu se

má na mysli vyjádření kladného vztahu k určitému protiprávnímu jednání, podmínění jaká bude užita právní kvalifikace nelze spojovat s tím, jaké množství informací měl obžalovaný k dispozici v době schvalování trestného činu o tomto trestném činu. Ostatně obžalovaný sám ve svých příspěvcích dovozoval politický motiv sebevražedného útoku, nikoliv běžný motiv přítomný u trestného činu vraždy. S odkazem na nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku, spočívající s odkazem na § 7 odst. 2 tr. zákoníku, který poskytuje ochranu občanům České republiky a osobám bez státní příslušnosti, které mají na území České republiky trvalý pobyt, pokud byl proti nim spáchán trestný čin v cizině a pokud je čin v místě spáchání trestný (pasivní zásada personality) pak státní zástupce závěrem odvolání navrhl, aby odvolací soud podle § 258 odst. 1 písm. b, d) tr.ř napadený rozsudek zrušil a podle § 259 odst. 3 tr. ř. znovu rozhodl tak, že se obžalovaný uznává vinným dle obžaloby a aby mu byl uložen trest odnětí svobody při dolní hranici zákonné trestní sazby a vedle toho též trest propadnutí věci tak, jak byl již uložen napadeným rozsudkem.

7. Vrchní soud v Praze přezkoumal podle § 254 odst. 1 tr. ř. zákonnost a odůvodněnost všech výroků napadeného rozsudku, proti nimž bylo podáno odvolání, i správnost postupu řízení, které jim předcházelo, a shledal podaná odvolání nedůvodnými. Skutková zjištění byla v provedeném dokazování zjištěna zcela jednoznačně a v řízení bylo bez námitek prokázáno, že byl obžalovaný ing. [příjmení] autorem výroků zde označených. Tato hlediska nebyla ani odvoláními napadána, a odvolací soud tedy jejich autenticitu neřešil. Jako hlavní problém věci vyvstalo posouzení, zda byla výroky obžalovaného naplněna skutková podstata některého z trestných činů podle trestního zákoníku, event. v jakém vývojovém stadiu a jaký je společenský dopad takového jednání.

8. S námitkou odvolání obžalovaného, že jednání kladené mu za vinu nedosahuje společenské škodlivosti takové intenzity, aby mohla být hodnocena jako trestný čin, se vypořádal již krajský soud. [obec] ústavně garantované svobody projevu byla v konkrétním případě vymezena ustanovením § 365 odst. 1 tr. zákoníku, které ze svobody projevu vylučuje právě jednání spočívající ve schvalování spáchaného zločinu či ve vychvalování pachatele pro takový zločin. Úvaha, zda ústavní právo na svobodu projevu je přednostní před omezeními kladenými trestním zákoníkem a dalšími normami zákonné povahy, náleží toliko orgánu ústavnosti – Ústavnímu soudu – a nalézací soud proto nepochybil, pokud se uvedenou námitkou blíže nezabýval a hranice této ústavní svobody vymezil shora popsaným způsobem.

9. Lze naopak přisvědčit důvodům napadeného rozsudku, že komentáře obžalovaného, týkající se sebevražedného útoku atentátníka, byly namířeny k akci, jejíž pachatel a jeho pohnutky činu nebyly náležitě objasněny, a spekulace, že za ní stála snaha docílit toho, aby spojenecká vojska NATO opustila území Afghánistánu, neboť osobní motiv činu nebyl zjištěn, zůstala toliko ve stadiu jedné z možných alternativ skutkového děje. Správně bylo rovněž uváženo, že skutečnost, že se později k činu přihlásilo hnutí Tálibán, podle něhož došlo k zabití „osmi amerických vetřelců“, nebylo jednak důkazně spojeno s předmětným skutkem, a správná je i úvaha o tom, že některá sdružení se úmyslně hlásí k provedeným činům, ač je jejich účast na nich nulová. Soud I. stupně pak správně uvádí další možnosti útoků na vojenské osoby. Mohlo jít o projev krevní msty za zabitého příbuzného, neboť členy hlídky byli nejméně další dva afghánští vojáci, mohlo jít o výsledek frustrace místního obyvatele z přítomnosti cizích vojsk v jeho zemi, mohlo jít i o čin psychicky narušeného jedince nemající širší souvislosti, či snad o nešťastnou náhodu při neodborné manipulaci s výbušninou.

10. Na druhou stranu je však z hlediska subjektivní stránky trestného činu prokázáno, že obžalovaný reagoval na zprávu, z níž vyplynulo, že tři čeští vojáci zahynuli v důsledku úmyslného jednání sebevražedného atentátníka zřejmě afghánského původu. Ve zprávě zmínka o terorismu nebyla a nebylo zde ani nic o tom, že se ke skutku přihlásilo hnutí Tálibán. Obžalovaný však sám spojil skutek s přítomností vojsk NATO včetně české jednotky v Afghánistánu a s jejich činností tam. Zdůraznil, že NATO působí v Afghánistánu bez mandátu OSN a jeho činnost zde je protiprávní. On sám partyzánskou válku domácího obyvatelstva proti cizím vojskům nepovažuje za terorismus, ale za jeho právo, neboť z jeho pohledu se místní obyvatelé brání akcím cizích vojsk

podporujících vládu země, která je však složena z jiných skupin složité afghánské občanské struktury. Proto zmínka o sympatii s afgánskými mudžahedíny.

11. Odvolací soud k objasnění pojmu mudžahedín poznamenává, že pod tímto názvem byly determinovány ozbrojené jednotky afghánských odpůrců sovětské okupace Afghánistánu (1979 – 1989). Tyto jednotky byly decentralizované a na tamějším území jich působilo několik desítek. Po odchodu okupačních vojsk se z některých z nich vykrystalizovala nová vláda, zatímco sedm jiných vytvořilo opoziční blok nazvaný Tálibán. Vedle toho na území Afghánistánu operuje řada dalších mudžahedínských skupin, z nichž některé působí na straně vládnoucí skupiny podporované i jednotkami NATO, jiné jsou spojeny s Tálibánem, avšak neznámý počet jednotek vystupuje samostatně, aniž by se podřizovalo některé z větších skupin. Nepřehlednost politické situace v Afghánistánu je tak jasným ukazatelem pro zmatek, který může působit v hlavách některých lidí (a evidentně se mezi ně řadí i obžalovaný), kteří mají tendence uvedenou situaci zjednodušovat nebo polarizovat.

12. Koneckonců sám soud I. stupně správně uvedl, že trestným neshledává obžalovaného za jeho politické názory, nýbrž v intencích předchozího rozhodnutí odvolacího soudu se zabýval tím, jaký byl smysl autorova vyjádření, co jím sledoval a na jaké momenty reagoval. Nebylo pochybností o tom, že obžalovaný svým jednáním veřejně schvaloval spáchaný zločin a veřejně vychvaloval pro zločin jeho pachatele. Že šlo v představách obžalovaného o zločin vraždy (pachatel jiného úmyslně usmrtil) bylo z jeho výpovědi subjektivně prokázáno, a takový čin byl spáchán veřejně – tedy prostřednictvím veřejně přístupné počítačové sítě.

13. Co se pak týče samotného hodnocení důkazů, odvolací soud především zdůrazňuje, že tato fáze trestního řízení je ve výsostné kompetenci soudu projednávajícího věc v I. stupni a způsob samotného hodnocení jednotlivých důkazů nemůže být v rámci odvolacího přezkumu napadán, a to za předpokladu, že se toto hodnocení důkazů opírá o řádně provedené dokazování (úplné a zákonné) a že se v rámci tohoto hodnocení důkazů soud zabýval všemi skutečnostmi pro toto hodnocení důležitými, a že byly úzkostlivě zachovávány veškeré základní zásady dokazování, včetně zásady in dubio pro reo (viz Rozh. č. 53/92 věta první Sb.rozh.tr., nebo rozhodnutí Ústavního soudu ČR sp.zn. I ÚS 2726/2014). Krajský soud důkazy zákonným způsobem hodnotil, přičemž k jím provedeným závěrům (hodnocení důkazů) odvolací soud nemá a ani nemůže mít výtek. Nutno v této souvislosti připomenout významnou procesní zásadu, že pokud soud prvního stupně postupoval při hodnocení důkazů důsledně podle § 2 odst. 6 tr.řádu a učinil logicky odůvodněná skutková zjištění, nemůže odvolací soud podle § 258 odst. 1 písm. b) tr.ř. napadený rozsudek zrušit jen proto, že sám na základě svého přesvědčení hodnotí tytéž důkazy s jiným v úvahu přicházejícím výsledkem. V takovém případě totiž nelze napadenému rozsudku vytknout žádnou vadu ve smyslu cit. ustanovení a do skutkových závěrů nalézacího soudu nelze zasahovat.

14. Vrchní soud v Praze jako soud odvolací se nad rámec výše uvedeného s hodnocením důkazů krajským soudem ztotožnil. Bylo-li více aktuálních skutkových verzí, ohledně nichž mohly být činěny skutkové závěry odrážející se v právním posouzení skutku, pak soud nepochybil, pokud použil ty skutkové závěry, které jsou pro obžalovaného nejvýhodnější (zákonná zásada in dubio pro reo). Nebylo-li tedy důkazně prokázáno, že obžalovaný schvaloval spáchání teroristického činu (viz definice z mezinárodních dokumentů citované v napadeném rozsudku), nýbrž pouze schvaloval útok pachatele na život a zdraví druhých a tohoto pachatele pro tento čin vychvaloval, naplnil skutkovou podstatu přečinu schvalování trestného činu podle § 365 odst. 1 tr. zákoníku. Námitka odvolání státního zástupce, podle níž nebylo důkazně prokázáno, že by měl sebevražedný atentátník jiný motiv k činu, než odradit členské země NATO od své vojenské mise, je v rozporu s objektivitou zákonné zásady „in dubio pro reo“. Stejně tak jako závěr tohoto odvolání, že pachatel útoku nebyl „kombatant“ v mezinárodním ozbrojeném konfliktu, který by nebyl za své činy odpovědný (mohl jím být i nemusel – pro rozhodnutí je však nutno vycházet z varianty pro něj příznivější). Ze skutkových okolností nebylo zjištěno, ke které části afghánských obyvatel atentátník patřil, či zda vůbec se jednalo o osobu náležející k některé z ozbrojených skupin, které

v Afghánistánu bojují. Obžalovaný jej považoval za osobu bojující za svobodu své země (mudžahedína) a ve svém subjektivním postoji mu přiřkl právo bojovat za svou zemi i proti vůli v současné době vládoucí skupiny.

15. K obecnému pojmu terorismu ještě odvolací soud poznamenává, že jakkoliv je správná odvolávka soudu I. stupně na definice v mezinárodních dokumentech (Společný postoj Rady EU pro užití zvláštních opatření pro boj s terorismem (2001/931/), Rámcové rozhodnutí Rady Evropské unie o boji proti terorismu ([číslo])), nelze opominout základní znak terorismu, kterým se rozumí plánované, promyšlené a politicky (nábožensky, ekonomicky či kriminálně) motivované násilí, zaměřené proti neúčastněným osobám, sloužící k dosažení vytčených cílů. Podstatou této charakteristiky je skutečnost, že je trestná činnost páčána vůči neozbrojenému obyvatelstvu v úmyslu navodit atmosféru strachu, na jehož základě se snaží pachatelé o prosazení svých osobních či skupinových zájmů. V konkrétním případě v Afghánistánu se pak jedná o konflikt mezi vládoucí mudžahedínskou skupinou, podporovanou západními mocnostmi ekonomicky i vojensky, a ostatními ozbrojenými mudžahedínskými skupinami. – jako je například Tálíbán (ač ani tato skupina není řazena mezi teroristické organizace) a řada dalších menších uskupení. Pro vzájemný boj těchto skupin samozřejmě platí pravidla, která jsou nepřekročitelná a jsou obsahem hlavy XIII trestního zákoníku, pro subsumpci pod některé z ustanovení hlavy IX, dílu 1. je pak absence násilí na neúčastněných osobách jinými výklady nenahraditelná.

16. Postoj obžalovaného, kterým vyjádřil své sympatie s osvobozeneckým bojem jiné skupiny obyvatel Afghánistánu, mu nelze z hlediska trestního práva přičíst k tíži, třebaže se liší od oficiálního postoje Českého státu a vlády České republiky. Lze však dát za pravdu napadenému rozhodnutí, že schvalování násilného činu, při němž došlo ke ztrátám na životech českých i jiných zahraničních vojáků a k újmám na zdraví dalších z nich, je v rozporu s vnímáním společnosti ohledně použití násilí vůči jiným osobám, byla jím naplněna skutková podstata trestných činů podle našeho platného práva, a vychvalování takového jednání a jeho pachatele je jednáním takové společenské škodlivosti, která je pro posouzení, zda se jedná o trestný čin, zjevně relevantním.

17. Krajský soud v Plzni proto nepochybil, pokud jednání obžalovaného ing. [příjmení] právně posoudil jako přečin schvalování trestného činu podle § 365 odst. 1 tr. zákoníku, neboť skutková podstata tohoto přečinu byla jednáním obžalovaného jednoznačně naplněna.

18. S ohledem na obsah posuzovaných internetových příspěvků obžalovaného, který lze hodnotit velmi negativně s přihlédnutím ke skutečnosti, že se v konkrétním případě jednalo o ztrátu na životě tří českých občanů, které obžalovaný nevybíravým způsobem znectil, byla společenská škodlivost jeho jednání vyhodnocena jako vyšší než nepatrná a uvedené jednání bylo proto správně posouzeno jako přečin, nikoliv pouze jako přestupek. Zemřelí vojáci měli v České republice rodiny (rodiče, manželky, děti), a proto je nutno vztáhnout stupeň společenské škodlivosti jednání obžalovaného i na umenšení jejich pocitu ponížení výroky obžalovaného, neboť padlí vojáci byli vedle samozřejmých ekonomických přínosů zejména osobami plnícími rozkazy a jednajícími z pokynu vedení republiky – jejich vlasti. Projednání věci a její vyhodnocení jako trestného činu (přečinu) bylo rovněž správné a potřebné z důvodů generální prevence, neboť v poslední době graduje forma některých internetových příspěvků na neúnosnou míru, neboť přispěvatelé ve zřejmém pocitu anonymity používají silných výrazových a emocionálně přepjatých reakcí, které – stejně jako tento případ – jsou na hraně zákona. Hrubý a vulgární obsah těchto příspěvků je trestněprávně irelevantní – avšak v případech, kdy je naplněna skutková podstata některého z trestných činů, je namístě, že orgány činné v trestním řízení zasahují.

19. Trest uložený obžalovanému nebyl shledán ani nepřiměřeně přísným, ani nepřiměřeně mírným, proto z hlediska ustanovení § 258 odst. 1 písm. e) tr. ř. k žádné změně v tomto výroku nedošlo.

20. Ze všech shora uvedených důvodů byl napadený rozsudek shledán zákonným a správným a proto byla podaná odvolání proti němu podle § 256 tr.ř. jako nedůvodná zamítnuta.

Poučení:

Proti tomuto usnesení není řádný opravný prostředek přípustný.

Dovolání proti tomuto rozhodnutí může podat Nejvyšší státní zástupce pro nesprávnost kteréhokoliv výroku rozhodnutí, a to ve prospěch i v neprospěch odsouzeného a odsouzený pro nesprávnost výroku tohoto rozhodnutí, který se jej bezprostředně dotýká. Odsouzený může dovolání podat pouze prostřednictvím obhájce, jinak se takové podání nepovažuje za dovolání, byť bylo takto označeno. Dovolání se podává u soudu, který ve věci rozhodl v prvním stupni, a to do dvou měsíců od doručení tohoto rozhodnutí. O dovolání rozhoduje Nejvyšší soud. Nutný obsah dovolání je vymezen v ustanovení § 265f tr. ř.

Praha 17. srpna 2021

JUDr. Vladimír Stibořík
předseda senátu